

Република Србија
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА
ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА
ЈАВНИХ НАБАВКИ

Бр. 4-00-107/2021

Датум, 02.04.2021. године

Београд

Јавно комунално предузеће „ЧИСТОЋА“ ј.п.
Vjerujn komunalny podnik „ČISTOĆA“ v.p.
Број
Čislo 2636
Дана
Date 04.06.'71. год
rok
СТАРА ПАЗОВА - STARÁ PAZOVÁ

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), одлучујући о захтеву за заштиту права подносиоца захтева „Боја“ д.о.о, Сомбор, ул. Арсенија Чарнојевића бр. 16, поднетом у отвореном поступку јавне добара – Набавка знакова за путеве (вертикални и хоризонтални), ради закључења оквирног споразума, ЈН бр. 2/2021, за који је јавни позив објављен дана 06.02.2021. године на Порталу јавних набавки (послат на објављивање дана 05.02.2021. године), наручиоца Јавно комунално предузеће „Чистоћа“, Стара Пазова, у већу састављеном од члана Републичке комисије Јелене Стојановић, као председника већа, те члanova Републичке комисије Славише Т. Милошевића и Мерсихе Марковић, као члanova већа, на основу чл. 187, 198. и 226. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник Републике Србије“, бр. 91/2019, у даљем тексту: ЗЈН), на седници одржаној дана 02.04.2021. године, донела је:

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ КАО ОСНОВАН захтев за заштиту права подносиоца захтева „Боја“ д.о.о, Сомбор и **ДЕЛИМИЧНО ПОНИШТАВА** отворени поступак јавне набавке добара – Набавка знакова за путеве (вертикални и хоризонтални), ради закључења оквирног споразума, ЈН бр. 2/2021, за који је јавни позив објављен дана 06.02.2021. године на Порталу јавних набавки (послат на објављивање дана 05.02.2021. године), наручиоца Јавно комунално предузеће „Чистоћа“, Стара Пазова, у делу радњи наручиоца које су предузете након подношења захтева за заштиту права.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ наручилац Јавно комунално предузеће „Чистоћа“, Стара Пазова, да подносиоцу захтева „Боја“ д.о.о, Сомбор, надокнади трошкове поступка заштите права у износу од 120.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

Ради спровођења отвореног поступка јавне набавке добара – Набавка знакова за путеве (вертикални и хоризонтални), ради закључења оквирног споразума, ЈН бр. 2/2021, процењене вредности 3.000.000,00 динара без ПДВ-а, наручилац Јавно комунално предузеће „Чистоћа“, Стара Пазова (у даљем тексту: наручилац), донео је Одлуку о спровођењу поступка бр. 516 од 01.02.2021. године.

Јавни позив за предметни поступак јавне набавке објављен је 06.02.2021. године на Порталу јавних набавки (послат на објављивање дана 05.02.2021. године). Истог дана на Порталу јавних набавки објављена је конкурсна документација за предметни поступак јавне набавке.

У јавном позиву је наведено да рок за подношење понуда истиче дана 18.02.2021. године у 12 часова, а који је Исправком - обавештењем о изменама или додатним информацијама јавног позива, које је објављено на Порталу јавних набавки 13.02.2021. године (послато на објављивање 12.02.2021. године), продужен, те је одређено да исти истиче 25.02.2021. године у 12 часова.

Привредни субјект „Боја“ д.о.о, Сомбор (у даљем тексту: подносилац захтева) иницирао је поступак заштите права поводом поступања наручиоца у вези са спровођењем предметног

поступка јавне набавке тако што је дана 12.02.2021. године, електронским путем преко Портала јавних набавки, наручиоцу поднео захтев за заштиту права.

Предметним захтевом за заштиту права оспорено је поступање наручиоца при изради конкурсне документације ради спровођења предметног поступка јавне набавке.

У поднетом захтеву за заштиту права подносилац захтева је указао да наручилац није правилно сачинио конкурсну документацију, у делу „Опис и спецификација предмета јавне набавке, услови извршења“ у којем је захтевао да вертикална сигнализација (знакови опасности, знакови изричитих наредби, знакови обавештења, допунске табле и др.) мора бити израђена у складу са чланом 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији („Сл. гласник РС“ број 85/2017), стандардом који се примењује у Републици Србији СРПС ЕН 12899-1, те је указао да је наручилац као доказ захтевао да понуђачи у оквиру својих понуда доставе извештај о испитивању за саобраћајне знакове издат од стране акредитоване лабораторије која је вршила испитивање у складу са стандардом СРПС ЕН 12899 или „одговарајући“ други стандард који обезбеђује захтеве српског стандарда, као и доказ који то потврђује (са преводом уколико је на страном језику оверен од стране овлашћеног преводиоца) и сертификат о сталности перформанси издат од стране акредитоване лабораторије која је вршила испитивање саобраћајних знакова.

Наиме, подносилац захтева је навео да сматра да је наручилац пропустио да захтева испуњеност захтева из техничког прописа и испуњеност захтева из члана 4. Правилника, којим је прописано да се техничке карактеристике саобраћајне сигнализације изводе у складу са важећим српским стандардима. У вези са наведеним, подносилац захтева је навео да наручилац није прихватио његову детаљну аргументацију којом је наручиоцу у поднетом захтеву за појашњењем конкурсне документације указао на наведене неправилности. Такође, подносилац захтева је указао да наручилац није навео аргументацију због које сматра да указивање подносиоца захтева није тачно.

Имајући наведено у виду, подносилац захтева је указао да СРПС ЕН 12899-1 представља базу на основу које сви знакови у свим земљама ЕУ морају бити усаглашени генерално када се стављају на тржиште, али да би били и уgraђени на одређеној територији, знакови морају испунити захтеве националних стандарда како би били усклађени са националном регулативом, те да због тога у различитим земљама, иако усаглашени са стандардом ЕН 12899-1, знакови потпуно другачије изгледају, јер су усаглашени за конкретну територију одређене земље где се уgraђују, јер је то обавеза сваке државе појединачно. Стога, подносилац захтева сматра да због наведеног и на територији Србије, како би били уgraђивани, саобраћајни знакови морају, поред осталог, бити у складу са важећим стандардима Републике Србије, односно у области саобраћајне сигнализације неопходно је поштовати и доказати испуњеност захтева српских стандарда и осталих релевантних прописа, што мора да буде потврђено и обухваћено извештајем о испитивању акредитоване лабораторије.

Надаље, подносилац захтева је указао да су српским стандардом СРПС ЕН 12899 дефинисане перформансе саобраћајне сигнализације, као и методе испитивања, али би потпуно било погрешно тумачење да саобраћајни знак који испуњава овај хармонизовани стандард испуњава захтеве и свих важећих националних стандарда. Дакле, подносилац захтева је указао да саобраћајни знак који испуњава захтеве СРПС ЕН 12899 не испуњава захтеве и свих важећих националних стандарда. Наиме, подносилац захтева је указао да је у Предговору стандарда СРПС ЕН 12899 (еквивалентном европском стандарду ЕН 12899) у последњем ставу јасно речено да „према интерним правилима CEN/CENELEC националне организације за стандардизацију следећих земаља обавезне су да примењују овај европски стандард: Аустрије, Белгије, Бугарске, итд, али да све наведене земље немају исте саобраћајне знакове. У прилог наведеног, подносилац захтева је указао на примере различитости у изгледу знака, димензији, боји, облику, облику слова и бројева, боји позадине, те је напоменуо да су наведене различите карактеристике знакова дефинисано националним стандардима сваке земље чланице Европске уније понаособ. Такође, подносилац захтева је навео да је у свакој од наведених земаља обавезна примена стандарда ЕН 12899, али свака од њих има и јасно дефинисане националне

захтеве. Дакле, подносилац захтева је навео да све земље, и Република Србија, имају своје националне стандарде, који дефинишу област саобраћајне сигнализације и опреме и сви су у обавези да их примењују у складу са захтевима закона и подзаконских аката, и наручиоци и понуђачи који се баве предметном облашћу. Наиме, подносилац захтева је навео да се испуњеност важећих српских стандарда захтевана чланом 4. Правилника о саобраћајној сигнализацији односи на карактеристике саобраћајне сигнализације које су битне и специфичне за стављање у употребу искључиво у Републици Србији и дају прецизне захтеве у погледу димензија и изгледа графичког приказивања (ширина и облик линија и комплетно изгледа знака, врсте и величине слова и бројки који се користе за написе на саобраћајној сигнализацији, као и примене боја за саобраћајне знакове).

Стога, подносилац захтева је указао да ниједан саобраћајни знак који није израђен у складу са Правилником и српским стандардима не може бити стављен у употребу у Републици Србији, те да је у том смислу наручилац дужан да на јасан и прецизан начин, недвосмислено сачини конкурсну документацију и дефинише обавезу доказивања испуњености захтева важећих српских стандарда (нпр. SRPS U.S4.201, SRPS U.S4.202, SRPS U.S4.203, SRPS U.S4.204, SRPS Z.S2.300, SRPS Z.S2.301, SRPS Z.S2.302, SRPS Z.S2.303, SRPS Z.S2.304, SRPS Z.S2.305, SRPS Z.S2.306, SRPS Z.S2.307, SRPS Z.S2.308, SRPS Z.S2.309, SRPS Z.S2.310, SRPS Z.S2.314, SRPS Z.S2.313, SRPS Z.S2.315, SRPS Z.S2.316, SRPS Z.S2.317, SRPS Z.S2.318, SRPS Z.S2.319, SRPS Z.S2.320, SRPS Z.S2.321, SRPS Z.S2.322, SRPS Z.S2.323, SRPS Z.S2.600, SRPS Z.S2.853, итд) у складу са чланом 4. Правилника о саобраћајној сигнализацији.

Дакле, подносилац захтева је навео да Правилник о саобраћајној сигнализацији (осим једино захтеваног члана 16. где се у погледу квалитета саобраћајног знака дефинишу карактеристике у смислу стандарда ЕН 12899-1), дефинише сваки тип саобраћајног знака понаособ по врсти, намени, изгледу и димензијама, а те карактеристике су садржане у одговарајућим важећим СРПС стандардима. Наиме, подносилац захтева је навео да је чланом 4. Правилника јасно прописано да се техничке карактеристике саобраћајне сигнализације изводе у складу са важећим српским стандардима, те да само ако не постоји одговарајући српски стандард, примениће се европски стандард, те је напоменуо да је у Србији важећи и Правилник о радовима на редовном одржавању јавних путева, којим је дефинисано да начин извођења радова на редовном одржавању јавних путева подразумева извођење радова у складу са важећим српским стандардима из области грађевинских радова, сигнализације и опреме.

Као пример подносилац захтева је навео да су у конкретном случају за захтеване знакове опасности, од I-I до I-33, I-34, I-34.1, I-35 са правоугаоницима (пружних прелаза) и I-36 релевантни српски стандарди који исти морају да испуњавају да би били уgraђени у Србији су SRPS Z.S2.301, SRPS Z.S2.302, SRPS Z.S2.303 итд.

Такође, подносилац захтева је нагласио да је све српске стандарде донео и објавио Институт за стандардизацију Србије, као установа на државном нивоу задужена за послове стандардизације, те да је исти у циљу регулисања области саобраћајне сигнализације, основао Комисију која се већ дуги низ година бави опремом пута и усваја све стандарде из ове области, укључујући и стандард СРПС ЕН 12899-1, као и да је на интернет страници (www.iss.rs) могуће пронаћи 135 националних стандарда којима је дефинисана област саобраћајних знакова, ознака на путу и опреме пута.

У вези са наведеним подносилац захтева је навео да без поштовања наведених стандарда не би могли бити испуњени услови из Правилника о саобраћајној сигнализацији који се односе нпр. на облик слова ћириличног писма, које су висине слова, како се позиционирају слова на знаку, које су димензије стрелице на табли за вођење саобраћаја на знаку III-201, висина симбола бициклиста или пешак на знаку 1- 14 или I- 16, које су димензије стрелице и симбола на знаку III-82 и други примери, те да је наведено дефинисано српским стандардима СРПС које су сви у обавези да примењују. Подносилац захтева указује да наведено следи и из мишљења Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број 011-00-00718/2019-12 и то „саобраћајни знакови треба да испуне све важеће СРПС стандарде који регулишу саобраћајну сигнализацију, уколико нису у супротности са Правилником о саобраћајној сигнализацији.

Институт за стандардизацију Србије доноси, објављује и повлачи српске стандарде у складу са правилима Института. Ради уградње саобраћајног знака у објекат потребно је обезбедити доказ да саобраћајни знак испуњава захтеве прописане Правилником о саобраћајној сигнализацији“. Дакле подносилац захтева је указао да из мишљења Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број 011-00-00312/2019-07 произилази да се морају поштовати одредбе Правилника о саобраћајној сигнализацији који представља технички пропис који се даље позива на важеће српске СРПС стандарде који ближе дефинишу ову област и који су такође у обавези да се поштују.

Стога, по мишљењу подносиоца захтева наручилац је морао да у конкурсној документацији пропише да су понуђачи дужни да докажу испуњеност свих захтева наручилоца, односно, како испуњеност стандарда SRPS EN 12899-1 или еквивалент EN 12899-1 за саобраћајне знакове, тако и испуњеност свих захтева чл. 4. и 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији укључујући и важећих српских стандарда (СРПС) у изради саобраћајних знакова (облик, димензија, боје, симболи, слова и бројеви).

Имајући у виду све наведено, подносилац захтева је указао да је наручилац у конкретном случају ограничио конкуренцију и да је ризиковао да закључи уговор са понуђачем који нема право да угради такве знакове на територији Србије и самим тим не може да реализује уговор, чиме повређује императивне прописе у области саобраћајне сигнализације, ризикује бројне последице реализације таквог уговора, потенцијалну кривичну и прекршајну одговорност у обављању своје пословне делатности и штету која би недвосмислено настала покушајем реализације таквог уговора.

Дакле, подносилац захтева је навео да сматра да је наручилац имао обавезу да, између остalog, сачини конкурсну документацију у складу са прописима који регулишу предмет конкретне јавне набавке и омогући учествовање свим понуђачима који заиста могу да несметано реализују конкретан уговор, а не да пропуштањем предвиђања обавезних захтева из области саобраћајне сигнализације омогући учешће и неоправдано погодује свим понуђачима који постоје на тржишту, а који уопште немају капацитете да без последица по наручилоцу и државу квалитетно и у складу са свим прописима Републике Србије реализују уговор.

Уједно подносилац захтева је навео да би описана ситуација могла да се упореди са делатностима за које је неопходна посебна дозвола понуђачу, како би уопште могао да обавља одређену делатност. Са наведеним у вези, подносилац захтева је указао да уколико наручилац није био сигуран који су то релевантни важећи српски стандарди према члану 4. Правилника о сигнализацији који се односе на захтеване саобраћајне знакове, имао је право да се, приликом сачињавања конкурсне документације обрати или Институту за стандардизацију или Ауто мото Савезу Србије (AMCC), као јединој акредитованој институцији у Републици Србији за испитивање усаглашености саобраћајних знакова, те да од њих тражи листу важећих српских стандарда који се односе на те конкретне знакове. У прилог својих тврђњи подносилац захтева је указао и на садржину решења Републичке комисије бр. 4-00-767/2020 од 21.10.2020. године

Подносилац захтева је предложио да се усвоји поднети захтев за заштиту права и определио трошкове поступка заштите права у износу од 120.000,00 динара на име уплаћене таксе за поднети захтев за заштиту права.

У складу са чланом 220. став 1. тачка 2) ЗЈН, наручилац је по пријему захтева за заштиту права, доставио Републичкој комисији Одговор поводом истог уз документацију из предметног поступка јавне набавке, која је примљена и заведена дана 19.02.2021. године. У складу са чланом 220. став 1. тачка 2) ЗЈН, наручилац је дана 18.02.2021. године, електронским путем преко Портала јавних набавки, доставио подносиоцу захтева примерак Одговора датог поводом поднетог захтева за заштиту права.

У Одговору датом поводом поднетог захтева за заштиту права бр. 798 од 18.02.2021 године, наручилац је навео да из садржине поднетог захтева за заштиту права произилази да се подносилац захтева не позива на повреду ниједног члана ЗЈН. У погледу указивања подносиоца захтева да је ограничена конкуренција у предметном поступку јавне набавке, наручилац је указао да ниједног понуђача по наведеном основу није онемогућио да учествује у поступку

јавне набавке, већ је оставио могућност да у поступку јавне набавке понуде поднесу сви понуђачи чија је вертикална сигнализација (знакова опасности, знакова изричитих наредби, знакови обавештења, допунске табле и др.) израђена у складу са чланом 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС“, број 85/2017), стандардом који се примењује у Републици Србији СРПС ЕН 12899-1.

Поред наведеног наручилац је навео да сматра да се одредбе Правилника о саобраћајној сигнализацији не могу упоређивати са дозволом надлежног органа за обављање делатности, јер да је таква дозвола потребна за предметну набавку, то би јасно било објављено у пратећим Правилницима, уз посебну процедуру прописа, услова и захтева за добијање/издавање исте.

У вези са наведеним наручилац је указао да је конкурсном документацијом, прописао да вертикална саобраћајна сигнализација мора бити израђена у складу са чланом 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији, јер сматра да сва вертикална саобраћајна сигнализација фокусно мора испуњавати све услове према стандарду СРПС ЕН 12899 који се односе на фактор сигурности за оптерећење класе (ПАФ1), притисак ветра класе (W5), динамички притисак снега класе (ДЛС1) и највећу привремену дефлексију класе (ТДБ4).

Такође, наручилац је навео да је техничку спецификацију прописао на начин да одговара његовим објективним потребама. Поред наведеног наручилац је указао и да је у претходним годинама спроводио набавке у којима је било предвиђено да вертикална саобраћајна сигнализација мора бити израђена у складу са Правилником о саобраћајној сигнализацији, те да су приликом реализације уговора сви саобраћајни знаци постављени на територији Општине Стара Пазова идентични као у осталим деловима Републике Србије. Стoga, наручилац је навео да сматра да не постоји разлог да тражи од понуђача да достављају додатне анализе, које би само поскупљивале трошкове припреме понуде и на тај начин би се сигурно смањила конкуренција. Наручилац је навео да је анализирајући реализацију предметне набавке одлучио да поступак спроведе тако да не ограничава понуђаче. Дакле, наручилац је навео да сматра да има право да набавку спроводи у складу са својим објективним потребама и сходно пракси да захтева она решења која су за њега најповољнија (сходно начелу економичности и ефикасности), а да се истовремено придржава свих одредби ЗЈН.

Наручилац је указао да је конкурсном документацијом захтевао да сви понуђачи доставе Извештај о испитивању за саобраћајне знакове издат од стране акредитоване лабораторије која је вршила испитивање у складу са стандардом СРПС ЕН 12899 или „одговарајући“ други стандард који обезбеђује захтеве српског стандарда, као и доказ који то потврђује (са преводом уколико је на страном језику оверен од стране овлашћеног преводиоца) и сертификат о сталности перформанси издат од стране акредитоване лабораторије која је вршила испитивање саобраћајних знакова.

Стога, наручилац је навео да сматра да је захтевима техничке спецификације дефинисаним на наведени начин омогућио једнак приступ свим привредним субјектима, како домаћим тако и страним, те да истима није ограничио конкуренцију у предметном поступку јавне набавке. Поред наведеног, наручилац је указао да подносилац захтева нема основ да одређује које су објективне потребе наручиоца, те да стога не може да сугерише на који начин је наручилац дужан да захтева доказе техничких карактеристика.

У погледу указивања подносиоца захтева које се односи на мишљење Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број 011-00 00718/2019-12, наручилац је навео да је подносилац захтева исто погрешно интерпретирао, те да своја питања која је доставио наведеном Министарству није приложио уз захтев. Наиме, наручилац је навео да је Министарство одговорило да саобраћајни знаци треба да испуне и СРПС стандарде уколико исти нису у супротности са Правилником о саобраћајној сигнализацији, у супротном прво треба да испуне првенствено одредбе Правилника, као и да правилник представља технички пропис и да је ради уградње саобраћајног знака у објекат потребно обезбедити доказ да саобраћајни знак испуњава захтеве прописане Правилником о саобраћајној сигнализацији, као и остале техничке захтеве наведене у техничкој документацији.

Наручилац је указао да су сви стандарди који се односе на техничке услове знакова утврђени стандардом ЕН 12899-1, те наводе методе испитивања, перформансе и све остало према стандарду ЕН 12899-1, односно да све упућује на стандард ЕН 12899-1.

Такође, наручилац је навео да у поступку одређивања доказа наручилац процењује којим доказима би понуђач доказао испуњеност захтева из конкурсне документације, а да ти докази не ограничавају конкуренцију и не нарушавају начело једнакости привредних субјеката. Стога, полазећи од навода подносиоца захтева изнетих у предметном захтеву за заштиту права, наручилац је указао да наручилац конкурсном документацијом прописује и доказе на начин који ће му омогућити да најбоље контролише извршење уговора али не и да услове и доказе прилагоди свим понуђачима. Наручилац је у вези са наведеним напомену да суштина јавне набавке није да се услови и докази прилагоде свим понуђачима, већ да наручилац сходно објективним потребама пропише доказе и услове и да исте испуне одређени понуђачи који су способни и компетентни да реализују јавни набавку.

Уједно наручилац је указао да из садржине конкурсне документације произилази да су предмет јавне набавке поред саобраћајних знакова и асфалтна маса и термопластични материјал и др, те и да за ове позиције постоје сигурно неки стандарди који регулишу овај материјал, те да ако би се руководили правилом подносиоца захтева за заштиту права, наручилац морао да пропише све стандарде, што није у складу са начелом економичности и ефикасности поступка и начелом пропорционалности. Дакле, наручилац је навео да је у конкретном случају, конкурсном документацијом прописао захтеве и доказе које сматра довољним да понуђач докаже способност и компетентност да реализује јавну набавку, те да сви понуђачи који подносе понуду у предметном поступку јавне набавке имају сазнања да се набавка реализује на територији Републике Србије и да ће контрола извршења уговора бити извршена у складу са важећим прописима Републике Србије. Такође, наручилац је навео да је област саобраћајне сигнализације регулисана не само Правилником о саобраћајној сигнализацији већ и другим прописима, као и да се оквирним споразумом понуђач обавезује на одговорност за квалитет испоручених добара, те да понуђач доставља и средство финансијског обезбеђења за добро извршење послу којим гарантује извршење предмета јавне набавке, што је доказ да ће наручилац бити обезбеђен у случају непоштовања уговора закљученог на основу оквирног споразума.

Наручилац је напомену да је сходно члану 120. ставу 1. ЗЈН у конкурсној документацији навео доказе којим привредни субјект доказује да испуњава критеријум за квалитативни избор привредног субјекта - Стандардна осигурања квалитета - и исти су одређени на начин да представљају објективну потребу наручиоца, те да би поступак јавне набавке био обесмишљен ако би наручилац, на захтев сваког заинтересованог лица, додавао захтеве и доказе којима ти понуђачи располажу. У вези са указивањем подносиоца захтева на садржину Решења Републичке комисије бр. 4-00 767/2020 од 21.10.2020. године, наручилац је указао да исто није донето по новом ЗЈН, те се исто не односи на конкретну ситуацију из разлога што су захтеви из конкурсне документације у делу достављања доказа прописани различито у односу на конкретан поступак јавне набавке.

Подносилац захтева је 22.02.2021. године електронским путем преко Портала јавних набавки, доставио Републичкој комисији и наручиоцу своје мишљење у вези са Одговором наручиоца датог поводом поднетог захтева за заштиту права. Из садржине наведеног поднеска произилази да је подносилац захтева у свему остао при већ изнетој аргументацији којом је osporio правилност поступања наручиоца у предметном поступку јавне набавке.

Републичка комисија је у конкретном случају утврдила да су испуњене процесне претпоставке за поступање по предметном захтеву за заштиту права имајући у виду да је поднет у року, од стране лица које има активну легитимацију, да има садржину која је у складу са чланом 217. став 1. ЗЈН, као и да је уз исти достављен доказ о уплати таксе из члана 225. ЗЈН.

Након детаљног разматрања комплетне достављене документације (укључујући и податке који су у вези са њом објављени и доступни на Порталу јавних набавки), Републичка комисија

је о основаности предметног захтева за заштиту права, одлучила као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Републичка комисија констатује да је подносилац захтева, дана 09.02.2021. године, електронским путем, преко Портала јавних набавки, доставио наручиоцу захтев којим је тражио додатне информације или појашњења у вези са документацијом о набавци, а који има следећу садржину:

, „У делу објављене документације под називом Опис и спецификација предмета јавне набавке, услови извршења наводи се да „вертикална сигнализација мора бити израђена у складу са Правилником о саобраћајној сигнализацији („Сл.гласник РС“ број 85/2017), члан 16. где је утврђено да саобраћајни знак по стандарду 12899 треба најмање да испуњава: 1) фактор сигурности за оптерећење класе (PAF1); 2) притисак ветра класе (W5); 3) динамички притисак снега класе (DSL1); 4) највећу привремену дефлексију класе (TDB4).

Испуњеност ових минималних услова доказује се Извештајима о испитивању који су издати од стране акредитоване лабораторије.

Овим путем указујемо Наручиоцу на неправилност у делу Опис и спецификација предмета јавне набавке, услови извршења, јер је приликом прописивања пропустио да пропише обавезу да Понуђач мора да докаже да је вертикална сигнализација израђена и у складу са чланом 4. Правилника о саобраћајној сигнализацији („Сл. гласник РС“ број 85/2017) прописано да изглед и начин постављања саобраћајне сигнализације на путу је прописан овим правилником. Техничке карактеристике саобраћајне сигнализације изводе се у складу са важећим српским стандардима. Ако за саобраћајну сигнализацију не постоји одговарајући српски стандард, примениће се одговарајући европски стандард. Темељи, постолја и носачи саобраћајне сигнализације су дефинисани стандардом. Испуњеност ових минималних услова доказује се Извештајима о контролисању који су издати од стране акредитоване лабораторије.

Наиме, испуњеност важећих српских стандарда се односи на карактеристике саобраћајне сигнализације које су битне и специфичне за стављање у употребу искључиво у Републици Србији и дају у том смислу прецизне захтеве у погледу димензија и изгледа графичког приказивања (ширина и облик линија и комплетног изгледа знака, врсте и величине слова и бројки који се користе за натписе на саобраћајној сигнализацији, као и примене боја за саобраћајне знакове).

Наручилац, би наравно морао да зна да ниједан саобраћајни знак који није израђен у складу са Правилником и српским стандардима не може бити стављен у употребу у Републици Србији, те је у том смислу дужан да на јасан и прецизан начин, недвосмислено сачини конкурсну документацију и дефинише обавезу доказивања испуњености захтева важећих српских стандарда у складу са чланом 4. Правилника о саобраћајној сигнализацији.

Правилник о саобраћајној сигнализацији („Сл. гласник РС“ 85/2017), осим члана 16. где се у погледу квалитета саобраћајног знака дефинишу карактеристике у смислу стандарда EN 12899-1, дефинише сваки тип саобраћајног знака понаособ по врсти, намени, изгледу и димензијама, а те карактеристике су садржане у одговарајућим важећим SRPS стандардима, који дају у том смислу прецизно захтеве у погледу димензија и изгледа графичког приказивања (ширина и облике линија и комплетног изгледа знака, врсте и величине слова и бројки који се користе за натписе на саобраћајној сигнализацији, као и примене боја за саобраћајне знакове).

Чланом 4. Правилника је јасно прописано да се техничке карактеристике саобраћајне сигнализације изводе у складу са важећим српским стандардима, те да само ако не постоји одговарајући српски стандард, примениће се европски стандард. Посебно напомињемо да је у Србији важећи и Правилник о радовима на редовном одржавању јавних путева, којим је дефинисано да начин извођења радова на редовном одржавању јавних путева подразумева извођење радова у складу са важећим српским стандардима из области грађевинских радова, сигнализације и опреме.

Све ове српске стандарде је донео и објавио Институт за стандардизацију Србије као установа на државном нивоу задужена за послове стандардизације. У циљу регулисања области саобраћајне сигнализације, Институт за стандардизацију Србије је основао Комисију која се већ

дуги низ година бави опремом пута и усваја све стандарде из ове области, укључујући и стандард SRPS EN 12899-1.

На сајту Института за стандардизацију Србије (www.iss.rs) могуће је пронаћи 135 стандарда којим је дефинисана област саобраћајних знакова, ознака на путу и опреме пута од којих смо ми изабрали важеће стандарде за област саобраћајне сигнализације. Као што смо јасно приказали, њиме су ближе дефинисане техничке карактеристике саобраћајне сигнализације као што је наведено и у Правилнику о саобраћајној сигнализацији, члан 4. Графичко представљање, облик и мере, симболи за употребу, изглед и димензије слова и бројева у зависности од категорије пута итд., односно све оно што знак треба да испуни да би могао бити уgraђен на пут.

Без наведених стандарда не би могли бити испуњени услови из Правилника о саобраћајној сигнализацији из члана II став 1, нпр. који је облик слова Ћириличног писма, које су висине слова, како се позиционирају слова на знаку, које су димензије стрелице на табли за вођење саобраћаја на знаку III-201, висина симбала бициклиста или пешак на знаку I- 14 или I- 16, које су димензије стрелице и симбала на знаку III-82 и други примери. Све је ово дефинисано српским стандардима SRPS које смо у обавези да примењујемо.

Прописивањем ових стандарда поштују се одредбе Закона. Ово је наведено у мишљењу Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број 011-00-00718/2019-12, где стоји да „саобраћајни знакови треба да испуне све важеће SRPS стандарде који регулишу саобраћајну сигнализацију, уколико нису у супротности са Правилником о саобраћајној сигнализацији. Институт за стандардизацију Србије доноси, објављује и повлачи српске стандарде у складу са правилима Института.“ Даље је наведено да „ради уградње саобраћајног знака у објекат потребно је обезбедити доказ да саобраћајни знак испуњава захтеве прописане Правилником о саобраћајној сигнализацији“.

Из мишљења Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број 011-00-00312/2019-07 се види да се морају поштовати одредбе Правилника о саобраћајној сигнализацији који представља технички пропис и који се даље позива на важеће српске SRPS стандарде који ближе дефинишу ову област и који су такође у обавези да се поштују.

Дакле, SRPS EN 12899-1 је основа на основу које сви знакови у свим земљама ЕУ морају бити усаглашени када се стављају на тржиште, али да би били уgraђени на одређеној територији, знакови морају испунити захтеве националних стандарда како би били усклађени са националном регулативом. Отуд у различитим земљама, иако усаглашени са стандардом EN 12899-1, знакови потпуно другачије изгледају, јер су усаглашени за конкретну територију одређене земље где се уgraђују.

Због тога и на територији Србије, како би били уgraђивани, саобраћајни знакови морају, поред осталог, бити у складу са важећим стандардима Републике Србије, односно у области саобраћајне сигнализације неопходно је поштовати и доказати испуњеност захтева српских стандарда и осталих релевантних прописа, што мора да буде потврђено и обухваћено извештајем о испитивању акредитоване лабораторије.

Српски стандард SRPS EN 12899 је хармонизован стандард и заменио је раније постојећи српски стандард SRPS Z.S2. 330:1984. Српски стандард SRPS EN 12899 је објавио Институт за стандардизацију Србије и у Уводу је наведено да овај стандард „произилази из захтева за перформансе и метода испитивања објављених у CEN, CENELEC, SIE и ISO документима, заједно са стандардима чланица CEN организације“. Значи, овим стандардом су дефинисане перформансе саобраћајне сигнализације, као и методе испитивања. Потпуно би било погрешно тумачење да саобраћајни знак који испуњава овај хармонизовани стандард испуњава и све националне стандарде.

У Предговору стандарда SRPS EN 12899 (еквивалентном европском стандарду EN 12899) у последњем ставу је јасно речено да „према интерним правилима CEN/CENELEC националне организације за стандардизацију следећих земаља обавезне су да примењују овај европски стандард: Аустрије, Белгије, Бугарске, Грчке, Данске, Естоније, Ирске, Исланда, Италије, Кипра, Летоније, Литваније, Луксембурга, Мађарске, Малте, Немачке, Норвешке, Польске,

Португала, Румуније, Словачке, Словеније, Уједињеног Краљевства, Финске, Француске, Холандије, Чешке Републике, Швајцарске, Шведске и Шпаније".

Међутим, све ове земље немају исте саобраћајне знакове, односно постоје битне разлике у изгледу знака.

Лице знака у складу са важећим српским SRPS стандардима, знак израђен у складу са 12899 стандардом. Оваквих примера има још доста, али желели смо да Вам покажемо да је изузетно битно доказати да саобраћајни знакови испуњавају важеће српске SRPS стандарде.

На горе представљеним знаковима виде се различитости у изгледу знака, димензији, боји, облику, облику слова и бројева, боји позадине а све то је дефинисано националним стандардима сваке земље чланице Европске Уније понаособ.

У свакој од наведених земаља је обавезна примена стандарда EN 12899, али и свака од њих има јасно дефинисане националне захтеве. Као и све земље Европске уније или било које друге земље на свету и Република Србија има националне стандарде који дефинишу област саобраћајне сигнализације и опреме и сви су у обавези да их примењују у складу са захтевима Закона и подзаконских аката.“

- да је привредно друштво „Сигнал“ д.о.о, Сомбор, дана 11.02.2021. године, електронским путем, преко Портала јавних набавки, доставио наручиоцу захтев којим је тражио додатне информације или појашњења у вези са документацијом о набавци, а који има следећу садржину:

„У тендерској документацији у делу Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума један од критеријума је да понуђач има најмање два запослена лица која су стручно оспособљена за рад са специјализованом самоходном машином за обележавање хоризонталних ознака на коловозу са бојом и хладном пластиком, а доказује се достављањем фотокопије уговора о ангажовању и МА обрасцу. Из тих докумената се не може утврдити да је радник оспособљен за послове које се захтевају у критеријуму 2.2. Техничка лица или тела. Молимо наручиоца да измени конкурсну документацију и да захтева да понуђач достави потврду од произвођача машине за обележавање хоризонталне сигнализације из које се може јасно утврдити да има најмање два запослена или на други начин ангажована лица обучена за рад на машини за обележавање хоризонталне сигнализације.

Молимо Вас да нам ближе објасните изглед ставке из спецификације добара, техничка средства за успоравање саобраћаја - вештачке избочине „Kalote K13“, „Kalote K23“, „Kalote K33“ достављањем техничког цртежа.

У спецификацији, саобраћајна опрема, под редним бројем 1. је захтевана ставка Саобраћајни чуњ (VII-5). Није дефинисано које висине треба бити захтевани чуњ, с обзиром да су ставке 6. путарски чуњ 32 см а ставка 7. путарски чуњ 50cm висине. Која је разлика између ставке 1. саобраћајни чуњ и ставки 6. и 7. путарских чуњева? Молим Вас да објасните разлику и ако поседујете да пошаљете слику или технички цртеж захтеваног чуња.

Ставка 3. из спецификације саобраћајне опреме „чеона запрека“ није дефинисано које је димензије. Постоји више димензија, молим Вас да у спецификацију додате тачне димензије како би понуђач могао сачинити конкурентну понуду.

У предмеру – Деонице државних путева да ли је потребно уградити односно понудити монтажу свих саобраћајних знакова и допунских табли којих има укупно 258 или само 25 саобраћајних знакова и допунских табли на „постављене носаче“? Молимо наручиоцу да дефинише шта значи „на постављене носаче“. Молимо Вас да измените спецификацију на начин да понуђач тачно зна шта је предмет јавне набавке, како би могао сачинити понуду.

Молимо Вас да доставите детаље из пројекта или тачне димензије(ширину, дужину, број комада) „асфалтних маса“.

Молимо Вас да тачно дефинишете димензије узорака фолија 1, 2 и 3 класе и појасните да ли мора бити залепљена на лим јер се као доказ траже атести за фолије и алуминијум.

С обзиром да се једна од спецификација саобраћајне сигнализације односи на деонице државних путева потребно је да иста буде израђена у складу са Техничким упутствима са

обавезујућом применом BS-Oб и OP-01. Молимо Вас да измените конкурсну документацију у складу са истим.

Молимо Вас да тачно дефинишете класу фолије за ставке 2. и 6. И да ли је потребно нудити уз ставку 2. Вертикална запрека, преносно гумено постоеље?!"

- да је наручилац, дана 12.02.2021. године, електронским путем, преко Портала јавних набавки, у 13.09 часова на постављена питања, објавио одговоре следеће садржине

, „Наручилац је навео да вертикална саобраћајна сигнализација (знакови опасности, знакови изричитих наредби, знакови обавештења, допунске табле и др.) мора бити израђена у складу са чланом 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС“ број 85/17). Наручилац је мислио да сва вертикална саобраћајна сигнализација фокусно мора испуњавати све услове према стандарду СПРС ЕН 12899 који се односе на фактор сигурности за оптерећење класе (PAF1), притисак ветра класе (W5), динамички притисак снега класе (DLS1) и највећу привремену дефлексију класе (TDB4).

Испуњеност свих критеријума за квалитативни избор привредног субјекта се доказују прво изјавом о испуњености тих критеријума датој на стандардном обрасцу чију садржину је утврдила Канцеларија за јавне набавке. Наручилац није предвидео додатни доказ, поред поменуте изјаве, за испуњеност услова који се тиче обучености за рад са машином за обележавање хоризонталних ознака лица ангажованих код привредног субјекта, сматрајући да је изјава довољан доказ.

Наручилац ће допунити конкурсну документацију, тако што ће додати и фотографије изгледа калота. Димензије су дефинисане предмером.

Ставка под бројем 1 у делу Саобраћајна опрема, Саобраћајни чуњ VII-5 је висине h=75 см. Разлика између чуњева под бројем 1, 6 и 7 је у висини.

Ставка 3 у делу Саобраћајна опрема је – Чеона запрека VII-1.1, димензија 2500x500mm, једнострана, класа II.

У предмеру у делу који се односи на државне путеве потребно је понудити цену са монтажом за све знакове и носаче саобраћајних знакова. Ставке „Монтажа саобраћајних знакова и допунских табли на постављене носаче“ 25 ком. и ставка „Монтажа саобраћајних знакова на постављене носаче“ 20 ком. се односе на уградњу знакова које наручилац већ поседује у магацину.

Димензије „асфалтних маса“ су: - висина: 3cm, дужина и ширина: 6.0x1.5m, количина: 2 комада - висина: 5cm, дужина и ширина: 5.0x2.5m, количина: 4 комада - висина: 7cm, дужина и ширина: 5.0x3.7m, количина: 4 комада цена за „асфалтне масе“ и „гумене масе“ се даје са урачунатом уградњом.

Узорци фолија су 10x4cm или већи. Не морају бити залепљени на алуминијум.

Наручилац је навео да вертикална саобраћајна сигнализација (знакови опасности, знакови изричитих наредби, знакови обавештења, допунске табле и др.) мора бити израђена у складу са чланом 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС“ број 85/17). Наручилац је мислио да сва вертикална саобраћајна сигнализација фокусно мора испуњавати све услове према стандарду СПРС ЕН 12899 који се односе на фактор сигурности за оптерећење класе (PAF1), притисак ветра класе (W5), динамички притисак снега класе (DLS1) и највећу привремену дефлексију класе (TDB4).

Ставка 2 у делу Саобраћајна опрема је са класом II, двострана вертикална запрека VII-3.1/VII-3.1, са гуменим постоељем. Путарски чуњеви су класа II.“

Даљим прегледом документације из предметног поступка јавне набавке, Републичка комисија је као неспорно утврдила да је наручилац 13.02.2021. године на Порталу јавних набавки објавио Исправку - обавештење о изменама или додатним информацијама јавног позива, где је навео да је у складу са одговорима датим на захтев за додатним појашњењем конкурсне документације, Наручилац извршио измене у делу описа и спецификације предмета набавке и обрасца структуре понуђене цене. Измене су извршене у табели „Саобраћајна опрема“ и „Вештачке избочине“ - ставке које се односе на асфалтну масу, те да је у складу са

извршеним изменама продужен рок за отварање понуда тако што је одређен на дан 25.02.2021. године у 12 часова.

Чланом 216. став 1. ЗЈН је прописано да подношење захтева за заштиту права задржава наставак поступка јавне набавке од стране наручиоца до окончања поступка заштите права, осим у случају преговарачког поступка из члана 61. став 1. тачка 2) овог закона.

Чланом 216. став 2. ЗЈН је прописано да Републичка комисија, на образложени предлог наручиоца, може да дозволи наручиоцу да настави спровођење поступка јавне набавке пре окончања поступка заштите права уколико докаже или учини вероватним постојање разлога који се односе на могућност настанка штете која је несразмерно већа од вредности предмета јавне набавке, заштиту јавног интереса, могуће угрожавање живота, здравља људи, животне средине или друге озбиљне опасности.

Чланом 216. став 3. ЗЈН је прописано да Републичка комисија одлучује о предлогу наручиоца из става 2. овог члана у року од пет дана од дана пријема предлога и комплетне документације која је потребна за доношење одлуке.

Чланом 216. став 4. ЗЈН је прописано да предлог из става 2. овог члана наручилац може да поднесе до доношења одлуке Републичке комисије о поднетом захтеву за заштиту права.

Чланом 226. став 1. ЗЈН је прописано да Републичка комисија одлучује у границама процесно уредног захтева за заштиту права и дужна је да се изјасни и о повредама одредаба овог закона за које подносилац захтева није могао да зна, а које су утицале на одлуку наручиоца у поступку јавне набавке.

Имајући у виду комплетно утврђено чињенично стање, Републичка комисија указује да је у конкретном случају неспорна чињеница да је наручилац, ради спровођења предметне јавне набавке добра – Набавка знакова за путеве (вертикални и хоризонтални), покренуотворени поступак јавне набавке из члана 52. ЗЈН, ради закључења оквирног споразума, при чему је у јавном позиву било одређено да рок за подношење понуда истиче дана 18.02.2021. године у 12 часова. Такође, у конкретном случају је неспорно да је подносилац захтева иницирао поступак заштите права поводом поступања наручиоца у вези са спровођењем предметног поступка јавне набавке, тако што је, у законском року који је утврђен чланом 214. став 2. ЗЈН, дана 12.02.2021. године, електронским путем преко Портала јавних набавки, наручиоцу благовремено поднео захтев за заштиту права.

Имајући у виду наведену врсту поступка, односно да у конкретном случају није покренут преговарачки поступак из члана 61. став 1. тачка 2) ЗЈН, наручилац је био дужан да након подношења захтева за заштиту права, у складу са одредбом члана 216. став 1. ЗЈН, заустави активности у поступку до окончања поступка заштите права, што наручилац у конкретном случају није учинио. Наиме, како неспорно произилази на основу чињеничног стања утврђеног у конкретног случају, наручилац је, иако је поднет захтев за заштиту права дана 12.02.2021. године, наставио активности и дана 13.02.2021. године, електронским путем, преко Портала јавних набавки, објавио Исправку - обавештење о изменама или додатним информацијама јавног позива, где је навео да је извршена измена конкурсне документације и продужен рок за отварање понуда тако што је одређен на дан 25.02.2021. године у 12 часова.

Са наведеним у вези, Републичка комисија указује да је одредбом члана 216. став 2. ЗЈН прописано да Републичка комисија, на образложени предлог наручиоца, може да дозволи наручиоцу да настави спровођење поступка јавне набавке пре окончања поступка заштите права уколико докаже или учини вероватним постојање разлога који се односе на могућност настанка штете која је несразмерно већа од вредности предмета јавне набавке, заштиту јавног интереса, могуће угрожавање живота, здравља људи, животне средине или друге озбиљне опасности, те да је чланом 216. став 4. ЗЈН прописано да предлог из става 2. овог члана наручилац може да поднесе до доношења одлуке Републичке комисије о поднетом захтеву за заштиту права, али да у конкретном случају, на основу прегледа комплетне расположиве документације не произилази да је наручилац искористио наведену законску могућност из члана 216. став 4. ЗЈН.

Како је одредбом члана 226. став 1. ЗЈН установљена законска обавеза Републичке комисије да се изјасни и о повредама одредба овог закона за које подносилац захтева није могао да зна, а које су утицале на одлуку наручиоца у поступку јавне набавке, Републичка комисија је поступајући по поднетом захтеву за заштиту права, а на основу наведене законске одредбе, у конкретном случају утврдила да је наручилац поступио противно одредби члана 216. став 1. ЗЈН, будући да није зауставио активности у поступку до окончања поступка заштите права покренутог тако што је дана 12.02.2021. године поднет захтев за заштиту права.

С обзиром на наведено, на основу члана 187, а у вези члана 226. став 4. тачка 1) ЗЈН, Републичка комисија је одлучила како је то наведено у ставу првом диспозитива овог решења.

Поступајући даље у конкретном случају, Републичка комисија је утврдила да је предметни захтев за заштиту права поднет дана 12.02.2021. године, благовремен, односно да је исти поднет у законском року који је утврђен чланом 214. став 2. ЗЈН, имајући у виду да је било одређено да рок за подношење понуда истиче дана 18.02.2021. године.

Републичка комисија је, разматрајући наводе подносиоца захтева, које је исти изнео у предметном захтеву за заштиту права, увидом у конкурсну документацију, део Опис и спецификација предмета набавке, који је објављен на Порталу јавних набавки 06.02.2021. године, утврдила да је наручилац прописао да је предмет јавне набавке набавка нове вертикалне сигнализације са елементима за монтажу и остала саобраћајна и путна опрема. Вертикална саобраћајна сигнализација (знакови опасности, знакови изричитих наредби, знакови обавештења, допунске табле и др.) мора бити израђена у складу са чланом 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС“, број 85/2017), стандардом који се примењује у Републици Србији СРПС ЕН 12899-1. Доказ: Извештај о испитивању за саобраћајне знакове издат од стране акредитоване лабораторије која је вршила испитивање у складу са стандардом СРПС ЕН 12899 или „одговарајући“ други стандард који обезбеђује захтеве српског стандарда као и доказ који то потврђује (са преводом уколико је на страном језику оверен од стране овлашћеног преводиоца) и сертификат о сталности перформанси издат од стране акредитоване лабораторије која је вршила испитивање саобраћајних знакова. Вертикална саобраћајна сигнализација огледа се у набавци стандардних саобраћајних знакова (класе фолије у складу са Правилником о саобраћајној сигнализацији „Службени гласник РС“, број 85/2017). Сви знакови који се испоручују морају бити обележени налепницом са задње стране знака. Налепнице издаје акредитована организација која је извршила оцену усаглашености (акредитована лабораторија), а на основу извештаја о испитивању. Доказ: Понуђач је дужан да достави фотокопију извештаја о испитивању знакова-издатог од стране акредитоване лабораторије (са преводом уколико је на страном језику оверен од стране овлашћеног преводиоца). Понуђач је дужан да достави узорак фолије 1, 2 и 3 класе са одговарајчим атестима за алюминијум и фолију. Узорци се достављају најкасније до истека рока за подношење понуда, у затвореној коверти на адресу Наручиоца Змај Јовина бб, 22300 Стара Пазова. На коверти се морају навести број и назив набавке за коју се подноси понуда, а на полеђини коверте назив и адреса понуђача. Доказ: Атести за фолију и атест за алюминијум. Понуђач или водећи члан из групе понуђача дужан је да поседује систем менаџмента у складу са стандардима SRPS ISO 9001:2008, SRPS 14001:2005 и SRPS OHSAS 18001:2008.

Доказ: Фотокопије важећих сертификата издатих од стране акредитованих установа.

Надаље, наручилац је у табеларним приказима, определио техничку спецификацију за предметна добра:

- Саобраћајна сигнализација за путеве и улице у насељу:

Знакови опасности - 5 ставки (од I-1 до I-33, I-34, итд.)

Знаци изричитих наредби – 4 ставке (II-1, II-2, итд.)

Знаци обавештења – 16 ставки (III-1 (ø 600), III-2 (ø 600) од III-3 до III-6, (ø 600), итд.)

Допунске табле – 11 ставки (IV-1 (ø 600), IV-2 (ø 600) итд.)

Носач саобраћајног знака – 6 ставки (стуб поцинковани са пластичним поклопцима ø60 L=1,8m; стуб поцинковани са пластичним поклопцима ø60, L=2,8m) итд.

Саобраћајна опрема – ставка 8 (саобраћајни чуњ, VII-5, вертикална запрека (са носачем) VII-3.1) итд.

Техничка средства за успоравање саобраћаја - вештачке избочине (гумена маса, висина 3cm, гумена маса, висина 5cm) итд.

- Сигнализација за деонице државних путева (Саобраћајни знакови, Стандардни саобраћајни знакови, набавка знакова опасности, I-14 (треугаони странице 90cm), класа 2, I-16 (треугаони странице 90cm), класа 2, итд.); саобраћајна опрема Светлосне ознаке на путу, Набавка катадиоптера, Катадиоптери на заштитној огради, класа 2, Постављање катадиоптера; Заштитна ограда SRPS EN 1317, Набавка заштитне ограде, набавка комплетне заштитне одбојне ограде нивоа заштите N2/2, набавка комплетне заштитне одбојне ограде нивоа заштите H1/2), итд.

Такође, у делу Начин и услови плаћања, рок и место испоруке и гарантни рок, наручилац је дефинисао, између осталог, да ће се испорука вршити на његову адресу.

Увидом у конкурсну документацију, део Модел оквирног споразума, који је на Порталу јавних набавки објављен 06.02.2021. године, утврђено је да је наручилац, између осталог, у члану 6. навео да добављач преузима потпуну одговорност за квалитет испоручених добара на основу појединачних наруџбеница издатих од стране Наручиоца, у складу са овим оквирним споразумом. Наручилац и Добављач ће приликом испоруке предмета набавке на основу појединачне наруџбенице, извршити квалитативни и квантитативни пријем, о чему ће сачинити записник који потписује представник Наручиоца и представник Добављача. Приликом пријема предмета набавке, представник Наручиоца је дужан да испоручена добра на уобичајени начин прегледа и да своје примедбе о видљивим недостатцима одмах саопшти Добављачу. Ако се након пријема предмета набавке покаже неки недостатак који се није могао открити уобичајеним прегледом, Наручилац је дужан да о том недостатку писаним путем обавести Добављача без одлагања. У случају да је Добављач знао или могао знати за недостатке, Наручилац има право да се на те недостатке позове и када није извршио своју обавезу да добра прегледа без одлагања и да благовремено обавести Добављача о уоченом недостатку. У случајевима из става 3, 4. и 5. овог члана, Наручилац има право да захтева од Добављача да отклони недостатак или да му преда друго добро без недостатка. У члану 12. је наведено да за све што није регулисано овим оквирним споразумом примењиваће се одредбе закона који регулишу облигационе односе, као и други прописи који регулишу ову материју.

Увидом у конкурсну документацију, део Опис критеријума за квалитативни избор привредног субјекта са упутствима, који су објављени на Порталу јавних набавки 06.02.2021. године, Републичка комисија је утврдила да је наручилац под тачком 2. 4. Сертификати институција или агенција за контролу квалитета, прописао да у складу са правним основом из члана 117. став 1. ЗЈН - Наручилац може да одреди услове у погледу техничког и стручног капацитета којима се обезбеђује да привредни субјект има потребне кадровске и техничке ресурсе и искуство потребно за извршење уговора о јавној набавци са одговарајућим нивоом квалитета, а нарочито може да захтева да привредни субјект има довољно искуства у погледу раније извршених уговора. Надаље, наручилац је у Додатном опису критеријума навео: Вертикална саобраћајна сигнализација (знакови опасности, знакови изричитих наредби, знакови обавештења, допунске табле и др.) мора бити израђена у складу са чланом 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС“, број 85/2017), стандардом који се примењује у Републици Србији SRPS EN 12899-1; 2. Сви знакови који се испоручују морају бити обележени налепницом са задње стране знака. Налепнице издаје акредитована организација која је извршила оцену усаглашености (акредитована лабораторија), а на основу извештаја о испитивању. Под ставком „Начин доказивања испуњености критеријума“, наручилац је прописао: Привредни субјект дужан је да путем Портала састави и уз пријаву/понуду поднесе изјаву о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, којом потврђује да испуњава овај критеријум за избор привредног субјекта. Надаље, наведено је да наручилац може да пре доношења одлуке у поступку јавне набавке захтева од понуђача који је доставио економски најповољнију понуду да достави доказе о испуњености

критеријума за квалитативни избор привредног субјекта. Такође, наручилац је навео да се овај критеријум доказује достављањем следећег:

1. Извештај о испитивању за саобраћајне знакове издат од стране акредитоване лабораторије која је вршила испитивање у складу са стандардом SRPS EN 12899 или „одговарајући“ други стандард који обезбеђује захтеве српског стандарда, као и доказ који то потврђује (са преводом уколико је на страном језику оверен од стране овлашћеног преводиоца) и сертификат о сталности перформанси издат од стране акредитоване лабораторије која је вршила испитивање саобраћајних знакова.

2. Фотокопија извештаја о испитивању знакова издатог од стране акредитоване лабораторије (са преводом уколико је на страном језику оверен од стране овлашћеног преводиоца).

3. Атести за фолију и атест за алуминијум.

Питање / тражени подаци у изјави: „Да ли привредни субјект може да достави тражене сертификате званичних институција или агенција за контролу квалитета чија је компетентност призната којима се потврђује усаглашеност добара са дефинисаним техничким спецификацијама или стандардима?

Услови: Вертикална саобраћајна сигнализација (знакови опасности, знакови изричитих наредби, знакови обавештења, допунске табле и др.) мора бити израђена у складу са чланом 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС“, број 85/2017), стандардом који се примењује у Републици Србији SRPS EN 12899-1. Сви знакови који се испоручују морају бити обележени налепницом са задње стране знака. Налепнице издаје акредитована организација која је извршила оцену усаглашености (акредитована лабораторија), а на основу извештаја о испитивању.

Чланом 7. став 1. ЗЈН је прописано да је наручилац дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију, а ставом 2. истог члана ЗЈН је прописано да наручилац не може да ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај, а нарочито не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација, критеријума за доделу уговора, док је ставом 3. наведеног члана ЗЈН прописано да наручилац не може да одређује услове који би директно или индиректно значили националну, територијалну или личну дискриминацију међу привредним субјектима,

Чланом 10. став 1. ЗЈН је прописано да је наручилац дужан да јавну набавку спроведе на начин који је сразмеран предмету јавне набавке и циљевима које треба да постигне, а ставом 2. истог члана ЗЈН је прописано да критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта у поступку јавне набавке, техничке спецификације, критеријуми за доделу уговора и рокови, као и докази морају да буду сразмерни обimu, природи и сложености јавне набавке и уговора који произлази из те набавке.

Чланом 93. став 1. ЗЈН је прописано да конкурсна документација мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуде, односно пријаве.

Чланом 98. ЗЈН су прописана општа правила о техничким спецификацијама. Ставом 1. наведеног члана је прописано да се техничким спецификацијама, које се наводе у конкурсној документацији, утврђују тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора, а тиме и за припрему понуде (место и рокови извршења, посебни захтеви у погледу начина извршења предмета набавке и сл.). Ставом 7. истога члана је прописано да техничке спецификације морају свим привредним субјектима да омогуће једнак приступ и не смеју да неоправдано ограничавају конкуренцију у поступку јавне набавке.

Чланом 99. је прописано да се техничке спецификације одређују на један од следећих начина:

1) у виду карактеристика или функционалних захтева, који могу да укључују и еколошке карактеристике, под условом да су параметри доволно прецизни да понуђачи могу да одреде предмет уговора, а наручиоци да доделе уговор;

2) упућивањем на техничке спецификације и, поштујући следећи редослед приоритета, на националне стандарде којима се преузимају европски стандарди, на европску техничку оцену, заједничке техничке спецификације, међународне стандарде, друге техничке референтне системе успостављене од стране европских тела за стандардизацију или у случају када неки од њих не постоје, националне стандарде, национална техничка одобрења или националне техничке спецификације које се односе на пројектовање, обрачун трошкова и извођење радова и употребу добара, при чemu свако упућивање мора да буде праћено речима "или одговарајуће";

3) у виду карактеристика или функционалних захтева из тачке 1) овог члана, са упућивањем на техничке спецификације из тачке 2) овог члана који се сматрају претпоставком усаглашености са тим карактеристикама или функционалним захтевима;

4) упућивањем на техничке спецификације из тачке 2) овог члана за одређене карактеристике и упућивањем на карактеристике или функционалне захтеве из тачке 1) овог члана за друге карактеристике.

Из цитираних законских одредби произилази да је наручилац дужан да приликом прописивања захтева конкурсне документације, између осталог, пропише захтеве техничке спецификације, у погледу тражених карактеристика предметних добара, на начин на који омогућава припрему и подношење понуде, односно пријаве, при чemu је у обавези да приликом дефинисања захтева техничке спецификације, узме у обзир да мора свим привредним субјектима да омогуће једнак приступ, те да не сме неоправдано да ограничи конкуренцију у поступку јавне набавке.

Из утврђеног чињеничног стања у конкретном случају произилази да је наручилац конкурсном документацијом за предметну јавну набавку дефинисао техничке спецификације које је имао у погледу добара, који су предмет конкретне јавне набавке, знакова за путеве (вертикалне и хоризонталне), наводећи у опису производа, између осталог, ознаке предметних знакова (нпр. I-1, I-33, I-34, II-1, II-2, III-1 (ø 600), итд.), димензије истих, класе потребних фолија итд. Такође, из описане садржине конкурсне документације произилази да је наручилац неспорно навео да је место испоруке предметних добара, на његовој адреси. Надаље, Републичка комисија констатује да из садржине конкурсне документације произилази да је наручилац захтевао да предметна добра, вертикална саобраћајна сигнализација буде произведена у складу са чланом 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији, односно у складу са стандардом који се примењује у Републици Србији SRPS EN 12899-1, те да су понуђачи у обавези да у оквиру својих понуда, као доказ, између осталог, доставе Извештај о испитивању за саобраћајне знакове издат од стране акредитоване лабораторије која је вршила испитивање у складу са стандардом SRPS EN 12899 или „одговарајући“ други стандард који обезбеђује захтеве српског стандарда, као и доказ који то потврђује и сертификат о сталности перформанси издат од стране акредитоване лабораторије која је вршила испитивање саобраћајних знакова.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, начин на који је наручилац прописао захтев техничке спецификације, као и доказе које су понуђачи у обавези да доставе у оквиру својих понуда у прилог испуњености истих, те посебно узимајући у обзир да је наручилац захтевао да добра буду испоручена на његовој адреси, Републичка комисија је узела у обзир аргументацију наручиоца којом је у Одговору на захтев за заштиту права указао да сви понуђачи који подносе понуду у предметном поступку јавне набавке имају сазнања да се набавка реализује на територији Републике Србије.

Стога, Републичка комисија констатује да је наручилац захтеве техничке спецификације, у конкретном случају, прописао на јасан и неспоран начин у смислу члана 93. став 1. ЗЛН. Односно, Републичка комисија констатује да, у конкретном случају, не произилази да је подносилац захтева основано указао да наручилац полазећи од описаних захтева техничке спецификације, као и доказе које су понуђачи у обавези да у оквиру својих понуда доставе у прилог испуњености истих, неће моћи да по основу закљученог оквирног споразума у

предметном поступку јавне набавке, набави добра (знакове) који у свему имају карактеристике саобраћајне сигнализације које су битне и специфичне за стављање у употребу искључиво у Републици Србији.

Наведено посебно имајући у виду аргументацију наручиоца којом је у Одговору на захтев за заштиту права указао да је област саобраћајне сигнализације регулисана не само Правилником о саобраћајној сигнализацији већ и другим прописима, као и да се оквирним споразумом понуђач обавезује на одговорност за квалитет испоручених добара, а што у конкретном случају произилази и из садржине Модела оквирног споразума (чл. 6. и 12.), из чега следи да доказивање усклађености са националним стандардима није одређена као обавеза понуђача приликом подношење понуда. Наведено посебно имајући у виду да су понуђачи у обавези да у складу са „Упутством како да сачине понуду“ из конкурсне документације за предметни поступак јавне набавке, у оквиру својих понуда попуне и доставе модел оквирног споразума.

Наиме, имајући у виду да је одредбама модела оквирног споразума прописано да изабрани понуђач преузима потпуну одговорност за квалитет испоручених добара на основу појединачних наруџбеница издатих од стране наручиоца, те да ће наручилац приликом испоруке предмета набавке на основу појединачне наруџбенице, извршити квалитативни и квантитативни пријем, као и да је у члану 12. модела уговора наведено да ће се на сва питања из предметног оквирног споразума примењивати и други прописи који регулишу ову материју, Републичка комисија констатује, а полазећи од конкурсне документације сачињене ради спровођења предметног поступка јавне набавке, да је наручилац доказивање и проверу усклађености испоручених саобраћајних знакова са националним стандардима и прописима обезбедио кроз захтеве одређене за фазу реализације предметног уговора о јавној набавци, те да је на њему одговорност и дужност да се стара о поштовању и поступању у складу са правном регулативом и релевантним прописима/стандардима којима се регулишу питања у вези са вертикалном и хоризонталном саобраћајном сигнализацијом.

Стога, Републичка комисија констатује да подносилац захтева није основано указао да је наручилац, у конкретном случају повредио одредбе ЗЈН.

Поред наведеног, Републичка комисија указује да је имала у виду приложену документацију уз поднети захтев за заштиту права, те напомиње да из приложене листе у којој је наведен 121 важећи српски стандард (сачињене од Института за стандардизацију од 17.12.2020. године), не произилази неспорно на која се конкретна добра обухваћена предметном јавном набавком, односно техничком спецификацијом предметне јавне набавке, исти односе. Такође, у погледу приложеног мишљење Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Републичка комисија констатује, да уз исто није приложено питање поводом ког је ово мишљење прибављено.

С обзиром на све претходно наведено, Републичка комисија је, на основу члана 187, а у вези члана 226. став 4. тачка 1) ЗЈН, одлучила као у ставу првом диспозитива овог решења.

Наручилац је дужан да, након пријема предметног решења, а у свему на начин предвиђен одредбама ЗЈН, предузме одговарајуће радње како би отклонио пропусте у предметном поступку јавне набавке које је Републичка комисија утврдила поступајући по поднетом захтеву за заштиту права, а како би понуђачима било омогућено да припреме и поднесу понуде, те да у даљем току поступка јавне набавке у свему поступа у складу са одредбама ЗЈН, што укључује и објављивање измена конкурсне документације у складу са одредбама ЗЈН и одређивање новог рока за подношење понуда.

Чланом 225. став 5. ЗЈН је прописано да ако је захтев за заштиту права основан, подносилац захтева може да оствари право да му наручилац надокнади нужне и оправдане трошкове поступка заштите права.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, те околност да је по оцени Републичке комисије предметни захтев за заштиту права подносиоца захтева основан, то је Републичка комисија, сходно члану 225. став 9. ЗЈН, утврдила да подносиоцу захтева припада право на надокнаду трошкова поступка заштите права који представљају стварне издатке које је имао у

износу од 120.000,00 динара на име плаћене таксе за поднети захтев за заштиту права, те је о захтеву за накнаду трошка подносиоца захтева донета одлука као у ставу II диспозитива решења.

Наручилац је дужан да, на основу члана 230. став 1. ЗЈН, поступи у складу са налозима Републичке комисије садржаним у овој одлуци, у року од 25 (двадесет пет) дана од дана пријема предметног решења.

У складу са чланом 233. став 1. тачка 4) ЗЈН постоји законски основ за поништење уговора о јавној набавци уколико се утврди да је наручилац закључио уговор о јавној набавци супротно одлуци Републичке комисије из члана 226. овог закона.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против одлуке Републичке комисије не може да се изјави жалба.

Против одлуке Републичке комисије може да се покрене управни спор, подношењем тужбе Управном суду, у року од 15 дана од дана достављања одлуке подносиоцу захтева.

Доставити (по ЗУП-у):

- 1) **нарчиоцу:** Јавно комунално предузеће „Чистоћа“, Стара Пазова, ул. Змај Јовина бб;
- 2) **подносиоцу захтева:** „Боја“ д.о.о, Сомбор, ул. Арсенија Чарнојевића бр. 16.